

Latwiefchu Awises.

60. gada-gabjums.

Nr. 45.

Treschdeenā, 11. (23.) Nowemberē.

1881.

Redaktora adrese: Pastor J. Weide, zu Neuhausen hr. Schrunden, Surland. — Ekspedizija Westhorn Iga grahmātu-bohdē Jelgavā.

Rahditajs: No eefšsemehm. No ahriemehm. Wisjamatahs sinas. Pirmais fohliā dšhwē. Kas lehti tiz, zc. Zuhmatas „rohšite“. Drupas un druskas. Naudas-papihru zena. Sabibas- un pretšhu-tirgus. Atbildes. Sludinašchanas.

No eefšsemehm.

Behterburga. „Waldibas Wehstnesi“ nodrukāhts šchahds waldibas wehstijumē: Pagahjušchahs waldibas reformatoriskā darba šahkumā tika atsihta waijadšiba, pahrlaboht eefšhejo pahrwaldibas šahrtibu gubernās un aprinkōs. Ar šcho noluhku jau 1859. gadā pee eefšhleetu ministērijas eezehla komišju, kas, šawā fastahwā šchad un tad pahrgrohsdamahs un reisahm us ihfaku waj garaku laiku apstahdamahs, strahdaja lihds pat šchim brihscham. Zehschu gan zaur šchihš komišijas darbošchanohs tika panahkti dāšchi, us polizejas un gubernās pahrwaldes organizāciju šhmejoschēes likumi, un ari pat lohiti šwarigalāis semstwas eestahdu likums, tad tomehr winai lihds šchim naw bijis eespehjas ispidiht šawu wispahrigo usdewumu: sistematigi pahrlaboht wisu administratiwo pahrwaldibu gubernās un aprinkōs. — Lai augšchā mineto, lohiti waijadšigo mehrti jo ahtraki waretu panahkt, gadu atpakaļ tika islaista Wisaugstakā pawehle, isdariht dāschās gubernās senatoru rewisijas. — Wes tam pagahjušchā gada beigās eefšhleetu ministēris, pehz Wisaugstaki apstiprinatā semneeku leetu wirskomitejas nolohmuma, nodewa wisus dāschadās gubernās radušchohs jantajumus un preekšlikumus par weetigo semneeku eestahdu pahrgrohsfischanam — gubernu komišijahm preekšch semneeku leetahm un wisahm semstwu šapulzehm. — Senatoru rewisijas jau pabeigtas. Ministērijā gaida us gubernu komišju un semstwu šapulščhu atbildehm semneeku eestahdu leetā. Wisas sinas, dohmas un nolohmumi, kas tahdā wihsē waldibai tiks peesuhstiti un kas aismēs šcho jeb to fewišchko weetu waj jantajumu, buhs šmalķi un kohpigi japahrskata, lai waretu nospreest weetigahs pahrwaldes organizāciju, tā ka wina wisās šawās dālās stahwetu atkaribā no wadoščā weenibas prinzipa, pee kam pehz eespehjas jaluhko us fewišchko eestahdu un pahrwaldes-weetu škaita pamāsināšchanu, us weetigahs wiršwaras štiprināšchanu un us apgeuhstinadamu formalitetu atzelschānu. Preekšch šchi noluhka ispidišchanas, lai waretu panahkt dšhwu šaiti štarp administrāciju un komuna-pahrwaldi un waretu ščaidri norohbeschoht winau teesibas, peenahskumus un atbildibu, ir waijadšiga šinama pahrraudšiba par weetigahm komunal-eestahdehm. — Gewehrojohht wisu augšchā teikto, Keisara Majestete, us eefšhleetu ministēra wispadewigako eesneegumu, Wisšehligi pawehleja: 1) Sem wāšts-padohmes lohzeķta, wāšts-sekreteera, ihstēnā geheimrahta Kochanowa, preekšchfehdešchanas eezelt fewišchchū komišju, deht projektu fastahdišchanas par weetigahs pahrwaldes reorganizāciju, us no ministēru komitejas pahrluhkotahs programā pamata, ar to senatoru peedalibu, kas 1880. un 1881. gadā dāschās gubernās rewideereja, un tāpat ar peederigo ministēriju lohzeķtu peedališchanohs. Šchinis projektōs waijag atrastees preekšchlikumeem par gubernu un aprinku pahrwaldu reorganizāciju, un tamlihds ari par pahrgrohsfischanam semstwu, pilsehtu un semneeku eestahdēs. 2) Wisas senatoru wehstijumōs atrohdoščahs sinas un padohmus, tāpat semneeku leetu komišju un semstwu šapulščhu atbildes — nodohht komišijai deht zauršlatišchanas. 3) Komišijas preekšchfehdešcham, ar eefšhleetu ministēra šinu, ir atwehlehts usāizinaht leetas-pratejus un zitas derigas personas, nemt dalibu pee komišijas darbeem, un ari eeprašht no wisahm ministērijahm waijadšigahs aktes un apleezibas. 4) Pee eefšhleetu ministērijas pastahwoščā agrakā komišija preekšch gubernu un aprinku eestahdehm ir tagad flehdšama un winas aktes nodohdamas jaunajai komišijai. — Eefšhleetu ministērija bij greefu-

fees pee generalgubernatoreem ar peeprašijumu, waj tee newaretu istikt bes wineem atlauteem fewišchkeem krediteem un naudahm. Us to Rihta-Sibirijas un Wisnas generalgubernatori atbildejušchi, ka newarohht wis. Tahdu pat atbildi dewuščhi ari wišit ziti generalgubernatori; dāšchi pat pagehredami, lai maksatu wehl wairak. Generalgubernatoru budšetā, sinas, nu paleek ne-aistahrts. — **Behterburgā** ir fastahdijusees „Kreewu linu, kanepju un jutas manufakturu beedriha“, ar weena miljona leelu kapitalu. Beedribas dibinataji ir: Kreewijas konsuls eefšch Dundi, Otto Goldheim; bankeeru firma J. Simona atraitne un dehti, Karalautschōs; bankeeru firma brahķi Sulzbach, Frankfurtē pee Maines, un Behterburgas I. gildes kaufmanis Gustafs Tiktin. Pirmā fabrika tikschoht dibinata Rihgas turumā. — **Beedriha preekšch tautas darba pahrlabošchanas**, par peemianu Keisaram Ušwabinatajam Aleksanderam II.“ Sem tahda nosaukuma Behterburgā ir fastahdijusees beedriha, kas nodohmajusi darba wihsreem, it ihpahšchi semneekem, peepalihdseht, ka tee spehtu un praštu is šawa darba eeguht wisleelako labumu, šahds panahkams; jo peedšihwojumi peerahdijuschi, ka brihws darbs, nefaweenohs ar praščhanu, newar apdrohschinahht pastahwigu lablahšchanohs. Beedribas statuti apstiprinati 14. Maijā šch. g., pee kam Keisara Majestete usrakstijis šchahdu nosāzijumu: „Pilmigi peekrihtu teizamam nodohmam un no širds wehleju bagatu šekmi.“ — Behterburgā buhs beedribas wiršpahrwalde, ar šawahm weetigahm nodatahm un komitejahm. Beedribas wiršpahrwalde preekšch šawu darišchanu weščchanas eezehla ihpahšchu komiteju, fastahwoščhu is kungeem: senatora, generalleitnanta J. Gedeonowa (preekšchfehdešchā), generaladjutanta N. Ščakowa un ihsteneem šchtahtšrahteem D. Andrejewa un B. Miasojedowa (rakstu-wedejs). Šchi komiteja ir greefusēes pee wisahm semstwu, pilsehtu un korporāciju eestahdehm, ar luhgumu, lai šawās šapulžēs pašino par jaunahs beedribas dibināšchanu un winas noluhkeem, lai peesuhhta komitejai waijadšigahs sinas, un lai peenem preekšch beedribas mehrtkeem naudās-dahwanas, un ari beedrus, kas peeteiktōhs. — Komitejas adrese ir: Комитетъ учредителей общества Улучшения Народнаго Труда, въ память Царя Освободителя Александра II., С. Петербургъ, большая Конюшенная ул., д. № 3. — **Keisara Majestete** 17. Oktobēri Wisšehligi apstiprinājis wāšts-padohmes špreedumā no 17. Merza 1881. g. nospreestahs peelikuma-nodohšchanas preekšch meera-teesneščhu eestahdu ušturešchanas Baltijas gubernās, isdohdohht tirdšneezibas- un amatneezibas šhmes us 1882. gadu. Šchihš peelikuma-nodohšchanas buhs pee pirmahs gildes šhmem 40 rubl. 25 kap., pee ohtrahs gildes šhmem pirmahs klases weetās 6 rubl. 95 kap.; pee wisahm zitahm tirdšneezibas- un amatneezibas šhmem, kā ari biketeem 10 proz. no krohna nodohšchanahm un pee dšehreenu tirdšneezibas biketeem un dšehreenu fabrikāzijas patenteem 25 proz. no krohna nodohšchanahm. — **Mušhu wara-nauda**, kā šahda Warschawas Pohu awise šino, tikschoht pahrkalta, — fewišchķi 5-kapeiku gabali, kuri zaur šawu leelumu lohiti nepraktišķi. Bezohs 2- un 3-kapeiku gabalus griboht pawišam ismest laukā. — **Šinanzu-ministēris**, kā „Rig. Ztg.“ šino, zaur telegramu usdewis akzises-waldei, preekšch dšehreenu pahrdohšchanas isdohht pušgada-patentus; tāpat us pušgadu isdohdamas ari tabakas pahrdohšchanas markas — tabakas akzises šhmiņu weetā. — **Krohna eerehdru apgehrbs**, kā „Nowosti“ stahsta, tikschoht wišās wāšts eestahdēs pawišam pahrgrohslihts. Tagadejo šraķu weetā nahšchoht Kreewu puššwahrti ar epoletehm, un trihsstuhru zepuru weetā — jehrenizes. Šauno uniformu, kas dāuds lehtaka buhschoht nekā lihdsšchinigā, griboht eewest jau no jauna-gada.

„Zums laikam kas nepatīkams notīzīs, zēn. grahša kungs; es flaidri to noprohtu no Zuhfu waiga.“ Valentins fazija, pūsmehr johkodams. „Gan newarehs zitadi buht, man waijadsehs Zums palihdseht. Preeksch fawem draugeem es to allasch esmu labpraht darijīs.“

Grahšs pee fcheem wahrdeem Walentinu nopeetni usluhkoja, un kamehr fchis kahrtis isdewa, grahšs winam flusu ausi fchuffsteja: „Teefcham, zeenigs kungs, kad Zuhš man waretu lihdselt! Bet — deemschehl — man pascham jakauahs to isteikt. — man mas zeribas us Zuhfu palihdsibu.“

„Kas sin!“ Valentins fazija un wina silahs azis spulgoja. „Zums to ustizu.“ Valentins fazija, „ka man wairaf spehka, nekā Zuhš to waret dohmaht, bes ka es ar to gribetu leelitees.“

Grahšs brihndamees usluhkoja pahrgalwigo runataju, un wareja nomaniht, ka winsch fawa beedra wahrdeem ihsti ne-ustizeja. Walentins zaur tam nemas nejutahs aistiktis.

„Lai nu paleel.“ Valentins fazija pasmeedamees, „ja Zums reis manis waijag, tad buhschu Zums paklausigs.“

Kahrtis ahtri flihdeja zaur spehletaju rohskahm; selta gabali tapa fchurp un turp stumditi, daschi johki treekti, un tā stunda pehz stundas pagahja; — galwinas arween wairaf eekarsejahs. It ihpaschi pee ta galda, kur Walentins sehdeja, jo jautri tika treekts. Grahšs spehlejoht kà no drudscha tapa aisuents. Gefahkumā ne-usmanigi spehledams, bij dauds naudas paspehlejis; pehz fanehmees — gan atkal drusku winneja, bet ihfu laiku tam laime fmaidijs; drihs atkal wifs bij paspehlehts. Wifa nauda nahza Walentina rohskās, kas to it weenaldfigi fawā kabatā fabehra.

(Turpmat wehl.)

Kas lehti tij, tas teef ahtri peewilts.

Preeksch kahdeem 4 gadeem gribeja U. pagasts femim jaunu fshohlas-namu buhweht un nodohmaja preeksch tam kahdas fainneeka mahjas nopirkt, lai buhtu ne ween plazis preeksch fshohlas-nama, bet ari fshohlotajam kahds dahrsja gabalinsch, preeksch lohpeem ganiba un zaur mahju isrenteschanu — lohne. — Tai paschā pagastā dshwoja kahds krodhsneeks, kas bij agrak no dshimtskunga kahdas mahjas pirzis, bet nebij ar tahm meerā, jo par krodhsneeku tam dauds labaf weizahs un patika, nekā par fainneeku. Tas nu fchahwahs starpā un luhgtin luhdsja, lai tik wina mahjas pehrē, jo winsch ne ween labas magari-fschas dohschoht, bet turklahst atstahschohht wifu par tahm mahjahm jau eemakfato kapitāla deldeschanas-naudu, kahdus 222 rubtus, un peelischohht wehl turklahst 260 rubt., kōhpā 482 rubt. Pagasta-waldischana bij ar to pilnā meerā. — Norumatā deenā atnahza krodhsneeks pee pagasta-waldischanas un ar dshimtskunga atwehleschānu (kuram, sinams, ir daliba pee tahm mahjahm, kamehr wifa pirkshanas-summa wehl naw nomakfata) nodewa fawas mahjas pagastam. — Kad pagasta-waldischana ari no wina feewas pufes to paschu pagehreja, tad winsch to aishildinaja, fazidams, ka ta newarohht no fchenka galdina atstahst, jo krodhs esohht pilns kauschu, bet tas jau esohht gluschi weena alga, waj ta bijusi waj nē; jo tadschu wifī smohht, ka wina ar to pilnā meerā. — Undele tapa noslehgta, magari-fschas fadsertas, un fshohlas-namu nu eefahka leeliski buhweht, kas, kad wifu materijalu, meisterus un darba-spehtu no pagasta pufes — naudā rehkinatu, lihds 10 tuhst. rubtu makfatu. Pirkshanas kontraktis netapa tuhlt no pahrdeweja atnems un pahrrakstihst, jo neweens nekā launa nedohmaja un neweenam ne fapni nenahza, ka tē waretu kahda fibeles zeltees. Pa tam bij dshimtskungs aishreisojis us Wahzsemi, bes kura paraksta newareja to leetu pehz likuma beigē. Tā aistezeja wesele 4 gadi. — Tē peepeschi eefahka pahrdewejs ehromotus wahrdus mehtahst, ka fawas mahjas ne buht ne-esohht pahrdewis, bet tik us fchepkulaziju isdewis, un ja tas ari buhtu tai wifseem sinamā deenā tā notīzīs, tad fchis mas ko no tam atzerotees, jo esohht bijis stipri eereibis; bes tam ari wina feewa ne dohmaht nedohmajohht no mahjahm atfahptees, kas tadschu esohht lihdsimantineeze; kad tur leels fshohlas-nams uszelt, to fchis nesinoht; kad patihloht, tad lai zelohht fawu namu no wina gruntes noht, bet fchis griboht fawas mahjas atpakal dabuht. — Strihdinsch nahza aprinka-teefas preekschā, kura pagehreja riktigu falihgshanas rakstu un abeju pahrdeweju, tiklab wihra kà feewas, parakstu; bet kad pagasta-waldischana tahdu newareja usrahdiht, tad tapa nospreests, ka falihgshana jeb pirkshana naw pilniga, un ja pagastam eespehjams un pahrdewejs grib, tad lai lihgst no jauna. — Ko nu pagastam dariht? Fshohlas-namu zitur aishzelt, naw eespehjama leeta; waijag lihgt,

waj grib, waj negrib. Bet pahrdewejs nu uswell fawahm kohllehm gluschi zitas fshigas; winsch pagehr par fawu atfahpshanos 800 rubt., un tik ar leelahm mohkham un zaur basnizas zēn. preekschshawa kunga ismanigu peepalhdsefchānu falihga par 600 rubt., kuras nu fchis ar preeku eeraufa fawā kulē un pateizahs fawem labeem draugeem, kas to bij us tahdu stiki pamahziju fchis un pasfubinaju fchis. Bet waj tahda nauda war labus augkus atnest un sinamā firds to meerigi baudiht, — to netizu wis. — Turpreti pagasta-weetneeki, negribedami tahdu leelu zirteenu pazeeft, esohht nodohmajufchi to us fshohlotaja lohni isdaliht, jo esohht par leelu, prohti ar wifu palihgu 162 rubt. naudā, 10 puhri rudsu, 10 p. meeschu, 10 p. ausu un bariba preeksch weena sirga un trim gohwihm. Waj wini ari pateeft to mehginahs isdariht, to dsirdefim us preekschu. — Tā eet Augschfemē!

Zuhrmalas „rohsite“.

1.

Tur jaukā juhras malā
Seed flaišta rohsite.
Tā rohsite ir mana; —
Tu dahrgā pukite!

2.

Tew' juhras-mahte flaišti
Ar seedeem puschkojsi;
Tu manu firdi faisti,
At, mihlā meitene!

3.

To „rohst“ flaištōs seedōs
Es lihgsnis atradu.
Kad wina faldōs fmaidōs
Man laimi wehleja.

4.

Un muhscham winas „laimi“
Es firdi glabafchu,
Kad es ar wina mihli
Scho laimi baudifchu.

5.

Tā laime, — winas wahrdi —
Man ausis atskanehs,
Un buhs man dshiwē gahrdi,
Kaut behdas eestahfees. D. B. Andrejs.

Drupas un druskas.

No Lihgona.

- 1) Nefaki wifu, ko fini; bet fini wifu, ko faki.
- 2) Laimē lezoht, pasemiba noreet.
- 3) Ja kahrtibu usturefi, tad kahrtiba usturehs tewi.
- 4) Kas ahtri filst, tas ahtri atlaischahs. Kas ahtri apnemahs, tas lehni peepilda.
- 5) Tas naw brihws zilweks, kas grib eespeht dariht, ko wehlahs; bet tas ir brihws, kas wehlahs dariht, ko eespehj dariht.

No Sankgaleescha F. R.

- 1) Kas palaischahs us weeghprahdigahm meitahm, tas zel namu us smilschu pamata.
- 2) Ustizigs draugs ir kà kahdas preekschuramahs brumas; kas tahdu draugu atradis, tas juht firdi drohschibu.

(Zohjinsch.)

Students: „Labdeen, tantin!“
Tante: „Baldeews; kà Tew eet?“
St.: „Pateizohs, mihlā tantina!“
Tant.: „Waj Tu esi dauds preekōs lihdsalibu nehmis, Frijzi?“
St.: „Lohti pulkōs, mihlā, labā tantin!“
Tant.: „Tā tad Tu buhfi dauds parahdu eetaifijis?“
St.: „At ja, mihlā, labā, faldā tantin.“
Tant.: „Bet kas tad tohs aismakfahs?“
St.: „Zuhš, mana firdsmihlā, faldā, labā tantin.“

Tomiru Frijis.

Basnizas un fkolhlas sinas.

Weens Kungs, weena kristiba, weena tiziba.

Rahditajs: Sinas. Rahdi mahri 2c. Rahds wahrs pret zeen. 2c. Preefch Zalgawas Latw. kurlmeimo 2c. Dahwana.

S i n a s.

No Smukumuischas pagasta, Jaunpils kirspēhlē. Swehtdeen, 11. Oktobēri, pehz pabeigtas deewakalposchanas eefwehtija Smuku pagasta jauno fkolhlas-namu. Masais pagastūfch ar 12 fainneekeem un kahdahm 300 dwehfelehm ir few fcho fkolhu zehlis. Par fkolhotaju iswehlehts Zrlawā ismahzihts seminarists Schönbergis. Pagasts dohd preefch fkolhotaja lohnes 70 rubl. Smukumuischas zeenmahte von der Necke 30 rubl., 8 puhra-weetas aramahs semes, ganibas un plawas gabalu. Lai ari Smuku pagasts ir teizami par fawu fkolhu ruhpejes, tad tomehr maseem pagasteem dohdam to padohmu, lai tee fkolhlas leetas pee kaiminu leelakajeem pagasteem peebedrojahs. Jo ar wifu labako gribu — masi pagasti taf ne-eespehs fkolhu un fkolhotaju ta uftureht, fa tas buhtu wajadfigs.

Balgales no jauna pahrbuhweto fkolhu eefwehtija zeen. Semites mahzitajs, kas ari Balgales draudsi tagad apkohpj, 15. Oktobēri. Kahdus gadus bij tur par fkolhotaju Zrlawā ismahzihts seminarists Skuija, kas tagad uf Bauklas pusi par fkolhotaju aisgahjis. Wina weeta iswehlehts par fkolhotaju Zrlawas seminarists Waldmanis, no kura war pilnigi zereht, fa swehtigi strahdahs fawā darba-lauka.

Uhsineeku krohna pagasts, jehschu gan lohti mas, kam naw wairaf ka 26 fainneeeku mahjas ar kahdahm 600 dwehfelehm, ir fcho wafar usbuhwejes few itin gresnu fkolhlas-namu. Paschu pagasta laudihm, ka ari apkaimineem bij fchi gada 4. Oktobera deena jo isdewiga preefch fihkalkas eepafihfchanahs ar mineto fkolhlas-namu; jo tai deena Uhsineeki isrihloja fawā jaunajā fkolhlas-namā „tehjas wafaru“.

Fkolhlas ehla eegahjis, redseju pa kreiso rohku fkolhotaja kunga jantahs istabas un pa labo rohku fkolhenu labahs ruhmes. Prahwā fkolhlas klase leezina, ka 26 fainneeeku mahju behrneem ruhmes deewsgan. Meitenu un sehnu gulamahs istabas ir labas. Fkolhotajam faws ihpafch peelikfchanahs kambaris; tāpat ari fkolheneem. — Wifa ehlas augfchene ir kahrtigi grihdota; tur behrneem buhfoht drahnu nolihfchanas weeta. Fhku apfkatoh, war redseht, fa wifs ir darihts un strahdahs ar apdohmu. Fkolhlas ehla buhs Uhsineekem labakais peerahdijums, fa winu pagasta-wezafais un ziti amata-wihri teefham ar „wihra gohdu“ zeenijami, tamdeht fa fcho darbu ruhpiigi eegrohfjufchi un pastrahdajufchi. — Fhka ari buhs nahkofchōs laikōs par leezibu, fa pee winas strahdajufchi kreetni amatneeki. Wifs buhwes un mahldera darbs, fa ari materials pagastam malfajoht kohpā pee 5500 rubl. Tē nu gan japeemin, fa ari blakus-ehla klahst rehkinata. Uhsineeki isredsejufchees few Wulffa lgu, krohna Behresmuischas Daujatu fainneeka dehlu, par fkolhotaju. Jehschu Wulffa lgs wehl deewsgan jauns, tomehr waram zereht, fa fkolhotajs pat fawā jaunibā parahdihs pee fawā amata kohpfchanas ihsto un deewabihjigo garu.

Weefons.

Jf Zehfu aprinka. Waram no firds par to preezatees, fa muhsu tautas- jeb pagasta-fkolhlas sfer kreetnus fohlus uf preefchu, jo no fkolhu usplaukfchanas waram gaidiht un zereht nahkamibā tautas labklahfchanahs. Zeribā, fa zeen. lafitaji no firds par to preezatees, pasneedsam teem sinas par fkolhlam, kas ir dibinatās uf drohfcheem un uftizameem pamateem.

1880/81. gadā bij Zehfu aprinkē behrnu flaits, no astotā gada fahfoht lihds eefwehtijamam laikam, 18 tuhft. 864, jeb 9136 sehni un 9738 meitenes, tas buhtu 668 behrnu wairaf nekā gadu preefch tam. — Mahju-mahzibu baudija 8699 behrni. No fcheem tapa no fkolhlas-waldem pahrbauditi 7432; 1267 atrahwahs no pahrbaudifchanas. — Behrnajā gadā bij fkolhlas-rullōs eeraktiti 6949 behrni, kurens fkolhlas-walbe bij pahrbaudijufi. Jhtais eemelis, kapehz fchogad wairaf ka septitā dala behrnu ir palitufi nepahrbauditi, buhs pa

datai lipigā fehriga, kas par pahrbaudifchanas laikū plohfijahs pee behrneem daschōs widōs, pa datai ari wezaku kuhtriba un preteftiba. Mahju-mahzibas panahkumi bij, wispahrigi nemoht, fchogad dauds labaki nekā pehrn, lai gan no teem, kos fchogad eestahjahs fkolhlā, bij wairaf tahdu, kas nebij uf tam pareisi fagatawojufchees. Behrnajā gadā bij tik zetortā dala no teem, kas eestahjahs fkolhlās, masaf fagatawojufchees, fchogad wairaf ka treschā dala. Strahpe par to, fa behrni netohp preefch fkolhlas pareisi un peenahzigi fagatawoti, neeleklahs wisur buht eewesta, jeb ari warbuht netohp daschās weetas deewsgan stingri leetata. — Tur, kur fkolhlas-waldes stingri uf tam kuhfoja, fa behrni, pee kureem mahju-mahziba bij nokaweta, tapa nodohsti strahpes-fkolhlās, nebij bes labeem augteem.

Wifu tautas-fkolhu fkolhenu flaits fchai aprinkē bij 1880/81. gadā 5158 sehni un 4921 meitene, kohpā 10 tuhft. 98 behrni, jeb 112 masaf nekā pehrn. Schee kohp-flaiti isdalahs fchahdā wihfē:

103 pagasta-fkolhlās	2540 sehni un 2475 meitenes,
repetizijas jeb atsahfchanas fkolhlās	1898 " " 2261 "
19 draudses-fkolhlās	720 " " 185 "

kohpā: 5158 sehni un 4921 meitene.

2 mahju-fkolhlās mahzija 19 behrnus. Tā tad wifu fkolhenu kohp-flaits ir 10 tuhft. 98.

Mahjās tapa mahziti un no fkolhlas-waldes pahrbauditi 7 tuhft. 432 behrni.

Pahrbauditi tapa pawifam 17 tuhft. 530 behrni.

Mahju-mahzibu baudija un no pahrluhkofchanas atrahwahs 1 tuhft. 267 behrni.

Tā tad tapa pawifam mahziti 18 tuhft. 797 behrni.

Wifu behrnu flaits aprinkē, fahfoht no 8. gada lihds eefwehtameem behrneem, bij 18 tuhft. 864. Tee 67 behrni, kas naw augfchējōs flaitkōs peefihmeti, apmekleja fkolhlas ahypus Zehfu aprinka.

Pagasta-fkolhlas: Behrnajā gadā bij Zehfu aprinkē 106 fkolhlas ar pagasta-fkolhu mahzibas-kursu. No fchihm bij 3 muifchu, 2 basnizas-, 3 mahju- un 98 pagasta-fkolhlas. Schogad ir weena mahju-fkolhla apstahjufees, un tapehz ir fkolhu kohp-flaits tik 105; no fchihm ir 98 pagasta-fkolhlas, kas tohp ufturetas pa datai weenigi no pagasteem, pa datai no pagasteem un muifchahm, 2 ir basnizas-fkolhlas (Zehfu pilfehētā), 3 ir muifchu-fkolhlas un 2 mahju-fkolhlas. No pagasta-fkolhlam ir 78 weenklafigas un 23 ar wairaf klafehm. — 63 fkolhlās mahzibu-rahditajs bij tahds, fa preefchā rakfiteem mahzibas-rahditajeem wajag buht; 5 fkolhlās gandrihs tahds, 13 fkolhlās puslihds tahds, un 22 fkolhlās nebij tahds. — 63 fkolhlās mahzija pa krewiski pehz eefpehjas, 26 fkolhlās pilnigi un 12 fkolhlās nemahzija nemaf. Tik retahm fkolhlam truhft wajadfigahs leetas preefch mahzifchanas. — Tik 13 fkolhlās dabuja behrni katru deen' fltu ehdeenu, diwās tik pa datai. — Tik weenā kirspēhlē wehl ne-eet behrni 3 seemas fkolhlā, tapehz fa fkolhlās truhft wajadfigahs ruhmes. — Par wifu aprinkē truhft tik kahdeem 3 waj 4 pagasteem wajadfigahs fkolhlas.

Fkolhotaji: Wifās pagasta-fkolhlās kohpā mahzija 133 fkolhotaji un fkolhotajas. No fcheem bij 41 seminarijas mahzihts un eefamineerehts fkolhotajs; 62 gan nebij seminarijas mahziti, tomehr eefamineereti fkolhotaji; weena eefamineereta guvernante (meitenu fkolhotaja), un 28 naw eefamineereti fkolhotaji un fkolhotajas.

Pastahwigi fkolhleri: Seemas-fkolhlas laiks mainahs starp 96 un 157 deenahm. Wafaras-fkolhla pastahw 252 lihds 275 deenahm; — 5010 fkolhleri bij nokawejujufi 38 tuhft. 361 deenu. Zaurzaurim nemoht; inahktu uf katru behrnu $7\frac{3}{5}$ deenas, jeb $2\frac{1}{5}$ deenas masaf ka pehrnā jā gadā. — Tik 5ās kirspēhlēs bij par nokawetahm deenahm tapufchi wainigee apstrahpeti. No 1953 eefwehtijameem behrneem bij 1480 baudijufchi mahzibu fkolhlās, jeb 75 procentes, pret $74\frac{1}{2}$ procentehm pehrnā jā gadā.

Draudses-fkolhlas: No 19 draudses-fkolhlam bij 5 ween-, 11 diw-, 2 trihs- un 1 fcheterklafiga. 12 fkolhlās lihdsinajahs mah-

winu prahti fahl mohtees. Ir peenemts, ka behrns ar fesch gadeem tik tahli gara zilahs, ka jau war eefahlt tizibas mahzifchanohs ar bihbeles-stahstem. Te japeemin, ka Wahzlemē behrni jau teef usnemti fkolhās ar 6 gadeem, kur teem jastahw lihdj 14. gadam; tur nu ja-eeahlt wifada mahzifchana no paschas gruntes. Bet pee mums ir zitadi: pehz muhsu fkolhas-likumeem behrni fkolhās teef usnemti no 10—13 gadeem un tur paleef lihdj 15. gadam; tapehz ari pee mums behrni newar eefahlt pirmo mahzifchanohs fkolhā, bet pirmā mahzifchana teem jadohd mahjās no mahtehm, kà to ari muhsu fkolhas-likumi rahda. Ari bihbeles-stahstu pamati un eefahkumi jamahzahs muhsu behrneem pee mahtehm, un ari netruhkt tahdu grahmatu, kas mahtehm grib rahdiht, kà behrneem bihbeles-stahstus buhs mahziht, p. p. „Bihbeles-stahsti behrneem preefch mahtehm islasami“.

2. Ar ko nu buhs eefahlt pirmā fkolhas-seemā bihbeles-stahstu mahzifchana: waj ar Wezo Deribu, waj ar Jauno, waj ar abahm kōhpā? Ziti faka: „ar Wezo Deribu, jo Wezā Deriba bij papreefch un bes Wezahs Deribas Jauno labi newar fapraht; turklaht Wezā Deriba ir behrnam weeglaki faprohtama, jo Wezahs Deribas stahsti pa leelakai dalaī stahsta tahdas leetas, kas behrneem pasifstamas: no tehwa un mahtes, behrneem, kungeem un kalpeem; Wezā Deribā Deews ar zilwekem turahs kà pret behrneem.“ Ziti atkal faka: „Jaunā Deriba stahsta no muhsu Kunga Jesus Kristus, tas ir tas weenigais patwehruhs wifseem zilwekem un ari behrneem; no Jaunahs Deribas ari kriht gaischums uī Wezo Deribu, kà no peepildifchanas us apföhlichanau; bes Wezahs Deribas zilweli gan war sawu tizibu kōhpt, bet bes Jaunahs Deribas tas newar buht; tapehz ja-eeahlt ar Jauno Deribu.“ Bet treschee faka: „abas Deribas ja-eet zauri us reisi, tã ka weenā stundā mahza kahdu stahstu no Wezahs Deribas, ohtrā atkal no Jaunahs Deribas, jo abas Deribas peeder weena pee ohtras; nepeeklahjahs wifu zauru seemu behrneem aistureht waj Wezo, waj Jauno Deribu.“ Mchs fakam tã: ja behrneem gribetu mahziht Wezahs un Jaunahs Deribas stahstus kōhpā, tad abas Deribas behrnu prahtōs fajauktōhs, tã ka tee newaretu labi fchirt, kas peeder pee Wezahs, kas pee Jaunahs Deribas. Tapehz buhtu labaki, pirmā seemā zaur-eet weenu paschu Deribu, waj nu Wezo, waj Jauno. Behz muhsu dohmahm ja-eeahlt pirmā seemā ar Wezo Deribu, un ja-eet Wezā Deriba zauri lihdj galam, bet pilnigaki janem tee stahsti, kas stahsta no ihpafcheem wihreem un kas behrneem ir weeglaki faprohtami un wineem wairak pee firds kerahs, kà no teem pirmem zilwekem un winu dehleem, Noas un uhdens-pluhdeem, Ahbraaāma un wina dehleem, Mohjus un wina notikumeem, Josuūs, Gideona, Simfona, Celus un wina dehleem, Samuēla, Saula, Dahwida un Salamana, Elijas, Ahaba un Nabota, Elisas un Naēmana un Gehasus, Danijeta, Esras un Neēmijas un Deewa nama ohtrahs ustahifchanas u. t. pr., bet ihfaki tee stahsti, kas stahsta no tautas zihnistahanahm un fareem, ihpafchi pehz walstju fchirfchanahs, kas jauneem behrneem ir grehtaki faprohtami un paturami. Turklaht japeemin, ka behrni, kad teef fkolhā usnemti, jau narw wairs fweeschineeki eefch bihbeles-stahstem, un no wineem japeenem, ka tee jau mahjās ar teem wiswajadfigakeem bihbeles-stahstem no Wezahs tikpat kà no Jaunahs Deribas eepasifschees. Tapehz ari jau pirmā fkolhas-seemā, kur waijadfigs, wineem jau rahdihs Kristu atfihht Wezā Deribā ihpafchi pee tahm apföhlichanahm, kà „Gewas fehkla“, Ahbraaāma dšimums, Dahwida dehls — ir Kristus. Ohtrā seemā tad warehs eefahlt Jauno Deribu, un turklaht kōhpā ar pirmahs seemas behrneem repeteereht Wezahs Deribas stahstus. No Jaunahs Deribas ohtrā seemā ees zauri Jahna un Kristus peedfifchana, Jahna ta Kristitaja dšiwofchana, Jesus lihdibas un brijnuma darbus, wina zeechana un augfcham-zelfchanohs. Kad tã pirmejās diwi seemās tee swarigakee bihbeles-stahsti buhs behrnu galwās un firdis eefaknojufchees, tad treschā seemā wineem warehs pasneegt plafchaku pahfkatu par Deewa walstibas nahlfchana un peepildifchana Wezā un Jaunā Deribā, par haufstibu un Wezahs Deribas deewafalposchana, par praweeschu papreefch-fludinafchanahm un winu peepildifchana Jaunajā Deribā, par kristigu draudfchu dibinafchana un apustulu darbeem, par Wezahs un Jaunahs Deribas grahmatahm, un beidsōht klahst likt ihfu pahfkatu par kristigas basnizas notikumeem, ihpafchi par tizibas isflaidrofchana.

3. Par bihbeles-stahstu mahzifchanas metodi. Skohlotajam bihbeles-stahstu mahzifchana ar to ja-eeahlt, ka winsch behrneem bihbeles-stahstus isstahsta no galwas; ikkatram tas jamahl, ko grib ziteem mahziht; lai tamdeht ne-islafa bihbeles-stahstus behrnu preefchā no grahmatas, bet stahsta no galwas; lai ari stahstidams neskatahs grahmatā, jo tã winam darohht, behrni nomanihš, ka patš

tohs bihbeles-stahstus labi neproht. Tapehz lai preefch stundas ruh-pigi pats fataifahs, islasidams to bihbeles-stahstu, ko stundā behrneem grib stahstihht, bihbeles-stahstu grahmatā, kas ir behrnu rohās; lai ari islafa fwehtā bihelē to nodatu, no furas tas stahsts ir nemts; lai tad to stahstu islasijis, labi apdohma, kahdas mahzibas behrneem no ta stahsta jasmelahs; lai usmelle kahdu bihbeles pantu, kahdu perschinu no dseefmu-grahmatas, kahdu fakamu-wahrdū, kas fcho mahzibu isteiz; netruhkt ari tahdu bihbeles-stahstu grahmatu, furās ikkatram stahstam tahdi bihbeles panti, tahdas perschinas, waj ari tee katkifma wahrdi ir peelikti klahst, kas fcho mahzibu ihfaki fanem un isflaidro. Tã fataifijees, lai fkolhotajs tad eet pee sawa darba; lai stahsta bihbeles-stahstus ar paschas bihbeles wahredeem, jo labaki, nekā bihbele pati stahsta, bihbeles-stahstus newarehs stahstihht; ihpafchi tohs wahrdus, kas bihbeles-stahstōs teef runati waj nu no Deewa, waj zilwekem, lai nepahrgrohfa, nedf pahwehrtch; lai ari, kad kahds brijnumas bihbeles-stahstōs teef stahstihht, to nerauga tã atstahstihht, it kà tas nebuhtu bijis nekahds brijnuma notikums, jo wifa muhsu tiziba no eefahkuma lihdj galam dibinahs us brijnumeem. Kas brijnumeem netiz, nedrihkt nedf tizibu mahziht, nedf spehj tizibas mahzibu mahzitees. Lai ari nebihstahs, jeb- kahdu grehtu, kas bihbeles-stahstōs teef minehts, nofaukt ar wina ihsteno wahrdū; ja tikai stahsta ar flaidru un fchirfchu firdi, kas no grehta bihstahs, tad ari behrni par tahdeem wahredeem, ko zitur faunahs nemt mutē, nefahks preezatees jeb fmeetees, bet no grehta jo wairak faunetees un to eenihdeht. Lai pee ikkatra stahsta tikai us to dsenahs, behrneem peerahdiht, ka grehts ir fauns un lauschu samaitafchana, un ka Deewa schelastiba grib grehtus peedoht un no pohsta isglahbt; peerahdiht, ka no grehkeem nahf behdas un nemeers, bet no tafnibas meers un preeks firdi. Lai fkolhotajs tur, kur bihbeles wahrdi pa-ihfi stahsta, labakas faprafchanas labad, pee bihbeles wahredeem ari wehl no fewis leef klahst zitus wahrdus, kas flaidraki behrneem to peefihmē, ko prahta laudis gan paschi no fewis faproht, bet behrnu wahjā atfifchana wehl ne-atrohn no fewis, — ja tikai fkolhotaja wahrdi fa-eet kōhpā ar to garu, kas bihbeles wahredeem. Bet turpretim lai ari, kur bihbeles wahrdi smalkaki un plafchaki sīno waj no wezo laiku geografijas, waj lauschu eerafchahm, jeb zitu ko, kas eet pahri par behrnu faprafchana, kahdu wahrdimu jeb pantinu nebihstahs no bihbeles walodas atmetst jeb pahrzelt — weeglakas faprafchanas un paturefchanas labad, — ja tikai to dara ar tahdu prahtu, kas Deewa wahrdus fwehtus tura un nenizina. Ikkatrā labā bihbeles-stahstu grahmatā fkolhotajs atradihs pamahzifchana un peerahdifchana, kà bihbeles-stahsti pehz bihbeles wahredeem ja-atstahsta.

Pirmā un ohtrā seemā, kad fkolhotajs stahsta Wezahs waj Jaunahs Deribas stahstus, lai behrnu prahtus greesch us Deewa schelastibas atfifchana, ar ko winsch sawus behrnus wada us tizibu un deewabihjafchana; lai behrneem mahza Deewa wihru tizibu un labus darbus atfihht un nemtees par preefchfihmeem, kam jadsenahs pakal, un grehtu atfihht par wisleelako faunumu, no ka jafargahs un jabehg. Bet treschā seemā, kad behrni tohs wisderigakōhs stahstus jau paturejufchi, lai tad fkolhotajs behrneem rahda pee bihbeles-stahstem to atfihht no pirmajahm seemahm, kahdā fatarā sawā starpā tee bihbeles-stahsti stahw, ka wif notikumi pehz Deewa padohma notikufchi Deewa walstibai par fataififchana un peepildifchana, ka Wezā Deribā wif papreefch fludinahts ar wahredeem un notikumeem us Kristu, un Jaunā Deribā wifas papreefch-fludinafchanas ir peepilditas tapufchas zaur Kristu; lai wifōs stahstōs behrneem Kristus preefch azihm teef stahdihts, ikkatra kristitā zilwela ween-weenigais spehts, patwehruhs un dšiwiba. Lai behrneem rahda, ka bihbeles-stahsti ja-eeadala: Wezā Deribā, kà Deews papreefch pafauli un zilweku radijis, tad pehz pirmā grehta wifu pafauli ar fohdu un schelastibu wadijis, tad pehz Bahbeles tohrna zelfchana wifas tautas atmetis un weenu tautu fewim isredsejis, eefch furas wifahm tautahm to pestifchana fagahdajis, kà tad tohs weztehwus wadijis, kamehr no wineem tautu audfinajis, kà fcho tautu zaur Mohsu, tad zaur fohgeem un fchwineem wadijis un waldijis un to zaur fohdibahm un schelastibu peemellejis, kamehr ari fchi tauta bij atmetama un winas weetā jafalafa no wifahm pafaulēs tautahm kristigā draudse Jaunahs Deribas laikōs; un atkal Jaunā Deribā, kà tad pestifchana nahfufi zaur Kristus peedfifchana, kà Kristus sawu pestifchana darbu zaur Jahna kristibu usnehmis un to pestifchana peepildijis papreefch praweescha amatā: mahzidams un brijnumus daridams, tad augsta preeftera amatā — fewi Deewam upurejees pee krusa Golgatā un beidsōht fchwinā amatā — augfcham zehlees un uslahpis debefis, to draudfi dibinajis, walda un wairo zaur sawu garu, faweem wahredeem un faprafchana.

lotajam bij jaleef klahr pee bibbeles wahrdeem, istahstifchanas un if-faidroschanas labad wairak, wahrdu no fewis, tad beidsamā seemā, kad behrnu faprafchana jau wairak isglijhtota, warehs ihfaki stahstiht ar bibbeles wahrdeem ween. Tad ari tohs stahstus, kas pirmajās seemās wehl bij jalaisch garam, warehs nemt klahr. Kur fkolhā weens pats fkolhotajs, tur bibbeles-stahstus stundās lai fkolhenus dala diwās dalās jeb klafēs: pirmā klafē lai fanem pirmahs un ohtrahse seemas behrnus, un ohtra klafē treschajahs seemas behrnus. Kamehr darbojahs ar pirmo klafi, lai ohtrahse klafes behrneem leel rakstihjt jeb zitu ko dariht. Bet kad darbojahs ar pirmo klafi, lai, kamehr pirmahs seemas behrneem stahsta kahdu stahstu no Bezahs Deribas, ohtrahse seemas behrni klafahs lihds, repetreefchanas labad. Bet kad ohtrahse seemas behrneem stahsta kahdu stahstu no Jamahs Deribas, tai brihdi pirmahs seemas behrni lai nem rohkas zitu kahdu darbu; zitadi pee scheem fahlfees fajauktees Bezahs Deribas stahsti ar Jamahs Deribas stahsteem; schee ari wahjatas faprafchanas deht nespehtu tik ilgi no weetas usmanigi un gara jautribā paliki. Fkolhotajs pats redsehs, ka labaki eekriht; waj nu darbofees weenu pusstundu ar pirmahs seemas behrneem un ohtru pusstundu ar ohtrahse seemas behrneem, waj ar abeseem ihpafchi pilnu stundu. Behz manahm dohmahm peetiks iklatreem pusstundas laiks, ja ta klafē nebuhs padauds leela. Bet ar ohtro klafi buhs jad darbojahs pilnu stundu; tai brihdi pirmā klafē lai zitu ko nem preekschā.

Kad fkolhotajs fawu usdemunu ir peepildijis, stahstu stahstidams, lai tad pahrleezinajahs, waj behrni wisu faprafusch, wineem jautadams par to stahstu, ko stahstijis, un kad reds, ka wehl kas truhkst, lai truhkumu ispilda. Un beidsiht, kad wisu stahstu ar behrneem pahrspreedis, lai tad behrneem leel to stahstu atstahstihjt, waj nu weenam un ohtram wisu stahstu, waj pa gabaleem. Mahzifchanahs stundās lai tad behrni to stahstu, ko stundā zaurgahjuschi, wehl samanigi islasa fawās stahstu-grahmatās, ka nahkofschā stundā to stahstu atkal war atdoht. Naw wis waijadfigs, ka stahstu ismahzahs no galwas; kad wianu tik pilnigi faproht un war tekofchi atstahstihjt ar paschu wahrdeem. Peeteef, kad tikai tohs wahrdu, kas tai stahstā teef runati waj no Deewa, waj no zilweeem, war isteikt bes pahrwehsechanas. Bet kuhtri behrni labprahjt wisu stahstu grib no galwas ismahzitees, lai teem naw pascheem jadohmā, kad stahstis teem teef atprahstis. Tā daridami, wini nekad labi to stahstu ne-ismahzifees, un usfahlfchanas wahrdu ne-atradusch, nekad stahstu newarehs atstahstihjt.

Kahds wahrds pret zeen. Kronberga Utta fga rakstu „Latw. Aw.“ № 41. peelikumā.

Lai ari ar zeen. Kronberga Utta fgu ne-efmu weenis prahtis, tad winam tomehr pateizohs par wina wahrdeem, jo ir labi, ka tik swariga leeta, ka fkolhotaju alga, pahrtifschana u. t. j., pr. tohp pahrspreesta. Kahrtiga un peeklahjiga pahrspreeschana weizina leetu.

War gan buht taisniba, ka fkolhotajs zaur bischu dahrseem, augtu-lohku fkollahm u. t. j. pr. war peepelniht klahr labu grafiti. Bet tikai rets to eespehs. Preeksch bischu kohpsechanas waijag nau das, lai war nopirkt bites, jaunahs mohdes bischu strohpus jeb kastes, un preeksch augtu-lohku fkollahm waijag semes. Tikai rets kahds fkolhotajs warehs fawu naudu jeb kapitalu nolikt bites, lai waretu kahdu reisi warbuht it labas prozentes isdabuht, jo winam naudas naw, un fkolhotajs ir ar meeru, ka war few eegahdaht to, kas ir wisai waijadfigs pee wina plahnahs deenifschahs maifites. Zeru, ka „Latweeschu Awischi“ zeen. redakzija *) man schai sinā dohs taisnibu. Us augtu-lohku fkollahm fihmejohjt, buhtu jafaka, ka dauds fkolhotajeem ir knapi tik dauds semes, ka war eestahdiht wisu waijadfigako datu kartufelu un kahdus kahpostinus. Kā lai winsch atschiir no dahrsina gabalu semes preeksch „fkolhla“, kas tadfchu tikai pehz gadeem winam kaut ko atmestu? Es ne-efmu neds semtohpis neds dahrsneeks; tapehz ari labi nesinu, waj p. p. puhra-weeta semes, kurā if gadus stahda kartufelus, beetes, fehj meeschus u. t. j. pr., ne-eeenes wairak, kā puhra-weeta semes, kas — kā augtu-lohku fkolhla — tikai warbuht pehz 6—7 gadeem fahf ko atmest. Bes tam schini sinā wehl buhtu japeefihme diwi leetas. Pirmkahrt andeleschana ar augtu-lohziineem it palikusi tik leela, ka jau us tirgeem augtu-lohziini ir peeweesti wesu-

*) Ta ir faprohtama leeta, ka tas, kas nekahdai newar few eegahdaht bischu fehllu, ari newarehs bites kohpht. Ka tas teescham kahdam pawijam nebuhjt eespehjams, par to gandrihs schaubamees.

meem un tohp itin lehti pahrdohjt. Ohtrakahrt fkolhotaju weetas naw tā eegrohsitas jeb fkolhotaji wehl nestahw tik stipri fawās weetas, ka pagastu-waldes, fkolhla gahdneeki u. t. j. pr. — fkolhotajam newaretu usfazihjt, kaut ari fkolhotajs to ispilda, kas winam peenahkabs. Ko lai tahds fkolhotajs eefahf, kas 3 waj 4 gadi augtu-lohku fkolhla kohpis un kad tam peektajā gadā buhtu ja-iseet if weetas?! Papreeksch buhtu jagahdā par to, lai fkolhotajeem buhtu pilniga pahrtifschana un tee justohs drohschi fawās ligsdinās, — tad augtu-lohziini preezigi pazels fawus frohnifschus, un bitites fanahks fkolhotaju dahrsinās. Kad Kronberga fgs ir tik leels augtu-lohku mihlotajs, tad buhtu pareisi, ka winsch us labaku augtu-dahrsu kohpsechanu pasfubinatu fainneekus, kas juhtahs drohschi fawās par dsimtu nopirktās mahjās. Jo daschas labas mahjas schodeen tikpat plikas, ka preeksch desmit gadeem. Ari buhtu pareisi, ka Kronberga fgs, kas teescham grib, lai Latweeschu tantai eetu labi, usfauktu pagasteem, lai jete nezet tik aplam lepnus fkolhla-namus. Kas to eespehj dariht un pee tam ari eespehj fawam fkolhotajam doht labu lohni, lai to dara. Bet Latwijā ari netruhks tahdu pagastu, kas lepnehs fkolhla-namus buhwedami, ir patehrejuschi gandrihs pehdigo grafiti, tā ka dascham fkolhotajam staltā fkolhla-namā jagrausch bada garofina. Kamdeht tad mums waijag tik lepnu, pilihm lihdsigu namu? Ar pus tik lepneem un pus tik dahrgeem tapat pahrtiftum, un fkolhotaju nodohschana buhtu dauds weeglaka. — Ne wis tas teizamais namis isplata gaismu, bet ta dsihwe, kas namā rohdaht. Lai laudis raksta, jif rakstidami, un dohd padohmus, kahdus dohdami, bet kad mehs negahdam par to, ka tee wihri, kureem mehs ustizam fawus behrnus, nebuhs labi pahrtifusch, bet fawu dsihwibu, tā fakohjt, tikai wehl, tad muhsu fkolhla ne-usplauks — pat wisu staltakās fkolhla-namās. Tad ari tai sinā efmu ar „Latw. Aw.“ zeen. redakziju pilnigi weenis prahtis, ka, zaur-zaurim nemohjt, naw eemefla fuhdsetees par muhsu fkolhotaju weeglprahtibu. Pat wisu fihwakajeem Zrlawas seminarijas pretinee-keem buhs jaleezina, ka schi seminarija weenmehr ir pratusi audsinahjt tiklus wihrus, kas naw neds mantas isschekherdeji neds neprahrtigi tehrmani, bet ar fawu masuminu pahriteef, ka tikai war. — War gan buht, ka dasch pagasta lohzeelis ehd fahf un maifi, kamehr fkolhotajs usfahf schweest ar maifi. Bet mehs jau ne-efam sozialdemokrati, kas grib, lai tam, kas mahzijees un par mahzibahm ismahfajis simteem rublu, buhtu tik pat, kā prastam strahdneekam. Dasch fainneeks ehd galas gabalu, un fkolhotajs strebj fahbu putrinu. — Tas wehl nepeerahda neka. — Zeru, ka pagasti, arween wairak pee labakas pahrtifschanas nahkdami, gahdahs par faweeem fkolhotajeem, ka ari tee buhtu labaki pahrtifusch.

Beidsiht peeminu, ka es ne-efmu fkolhotajs, bet fkolhla un tau-tas draugs un ari zil-nezil fkolhla buhschanas pratejs.

Saw'watneeku Gewalts.

Preeksch Zeligawas Latw. kurlmechmo fkolhla ir dahwanas eenahkfuschas no 1. lihds 30. Oktoberim 1881. gadā:

No kahdas pee wahrda nepeefauktas 1 rubl.; no Zeligawas polizejahs zaur waktmeisteri Petersohna fgu 1 rubl.; no Zeligawas Latw. pilsehtas-draudses zaur mahzitaju Grafša fgu 62 rubl. 80 kap.; no Otto H. Günthera mantineekeem 10 rubl. 84 kap.; no kaufmana Ernst Witta fga 3 rubl. 19 kap.; no Salahsmuischahs fainneeka Meldrina fga 1 rubl.; no barona Offenberga fga 3 rubl.; no meefneeka-meistera Behrendta fga 10 rubl.; no Tufuma Latw. draudses zaur mahzitaju Jürgensohna fgu 17 rubl.; no Dignajas-Weefenes dr. zaur mahzitaju Mühlendorffa fgu 10 rubl. 90 kap.

Hofrahts A. Uffe,
minetahs fkolhla kafeeris.

Dahwana.

Preeksch nodeguscheeem Kandawā fahchmu zaur Apriku mahzitaju Zeidler 32 rubl.
H. Bernewitz,
Kandawas mahzitais.

Dahwana.

No Tufuma Latweeschu draudses fahchma 21 rubl. preeksch Latw. draudses palihdsibas-lahdes
G. Ullmanis,
kafeeris.